

S p r a w o z d a n i e

komisyi budżetowej odnośnie do wniosku samoistnego w przedmiocie odstąpienia kawałka gruntu, realności 381^{1/4} c. k. Rządowi. w celu wybudowania na tymże funduszami c. k. Skarbu, zakładu bakteriologicznego rządowego.

Wysoki Sejmie!

Nieulega wątpliwości, że badanie zarodków wywołujących choroby zaraźliwe u ludzi, i u zwierząt domowych, oraz badanie istoty grzybków niszczących rośliny gospodarskie, ma dla gospodarstwa krajowego bardzo doniosłą wartość, a to z powodu, że badanie to doprowadziło już w wielu wypadkach, do odkrycia odtrutek niszczących skutecznie zarazki. Jednocześnie wykryły badania naukowe, że odtrutki te mogą być jedynie wyrabiane w zakładach umyślnie do tego celu urządzonych i posiadających dostateczną ilość przyrządów, w którychby produkcya wykonaną być mogła. Ponieważ siła tych odtrutków z czasem słabnieje, to chcąc takowym zapewnić skuteczność działania, trzeba je utrzymywać w ciągłej świeżości, czyli inaczej mówiąc reprodukować.

Użycie środków niszczących organizmy ludzkie, zwierzęce i roślinne, musi być zastosowane na wielkich obszarach, tam gdzie one swoje dzieło niszczenia wykonują. Niszczenie ich na małych tylko przestrzeniach, a pozostawienie jednoczesne w sąsiednich, jest daremną pracą i wyrzuconym nakładem, bo siła rozszerzalności tych drobnych organicznych tworów jest olbrzymią, jak to bywa w całej naturze u ustrojów do najniższych organizacyi należących. Jeśli zatem środki odporne przeprowadzone być mają, muszą być użyte w znacznej ilości i w stanie świeżym, a temu zadaniu jedynie i wyłącznie własny do dyspozycyi stojący zakład bakteriologiczny podołać może. Galicya nie posiada takiego zakładu i posługuje się sprowadzaniem odtrutek tak na choroby ludzkie jak i zwierzęce i roślinne z zagranicy. Wymaga to pieniężnych nakładów znacznych i do celu nie prowadzi. Próby bowiem robi tylko ten, kogo stać na to, a nie wszyscy razem.

Prócz tego zadaniom zakładu bakteriologicznego jest dalsze badanie i wyszukiwanie nowych środków zaradczych. Nie będzie on ograniczał się tylko na produkowaniu znanych i skutecznych ale dalej szukać musi nowych. W ten sposób wykryto znane dotąd i tak dalej pójść musi. Jest to praca specjalna, bardzo mozolna, tylko w umyślnie urządzonym zakładzie możliwa.

Zakład taki powinien być rządowym. Jako taki bowiem daje gwarancję rzetelności co do wartości środków zaradczych i usuwa szarlataneryę i spekulacyę, której świadkami były osta-

tnich lat dziesiątka. Dla tego komisya budżetowa zgadza się z wnioskiem, aby e. k. Rząd wybudował i koszta utrzymania zakładu bakteorologicznego dla kraju koronnego Galicyi pokrywał i chcąc dać dowód z jednej strony, że na takim zakładzie krajowi zależy i że takowy dla naszego kraju za potrzebny uważa, a z drugiej strony chcąc urzeczywistnienie tej sprawy przyspieszyć, uważa oddanie kawałka gruntu, jaki kraj ma do dyspozycyi i który ze względu na swoje położenie nadaje się do budowy zakładu, za słuszny i sprawiedliwy wydatek, który w interesie kraju ponieść należy. Założenie zakładu bakteryologicznego jest piekące, odwlekać jej nie należy, i dla tego komisya budżetowa uważa za stosowne ograniczenie czasu, w którym kraj na zakład powstać mający oddaje grunt swój, zastrzeżenie, iż e. k. Rząd tylko do pełnego z góry określonego czasu lat 5 ciu spodziewać się może odstąpienia bezpłatnego gruntu.

Po upływie zaś tego czasu traci przyrzeczenie moc swoją i grunt wraca napowrót na zupełną i nieograniczoną własność funduszu krajowego.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, aby wybudował we Lwowie zakład bakteryologiczny i upoważnia się Wydział krajowy, aby z gruntu realności 381¹/₄ we Lwowie położonej, własność funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodmeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem stanowiącej 1000 mtr. □, i to w długości frontu, 20 metrów bieżących od ulicy Piekarskiej, a 50 metrów bieżących w głąb realności, odstąpił na własność e. k. Rządowi, w celu wybudowania na tym gruncie rządowego zakładu bakteryologicznego, który stanie i ntrzymwanym będzie kosztem e. k. Rządu.

Gdyby w ciągu lat 5 ciu od daty uchwały Wysokiego Sejmu e. k. Rząd, zakładu bakteryologicznego z jakichkolwiek powodów nie wybudował na gruncie mu odstąpionym, w takim razie grunt ten, część realności 381¹/₄ stanowiący, wraca napowrót bez żadnego zastrzeżenia na własność funduszu krajowego, a przyrzeczenie oddania kawałka gruntu, które Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uczynił, uważanem być ma jako niebyłe i nieobowiązujące na przyszłość.

Lwów dnia 1. Lutego 1895.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr Adam Czyżewicz w. r.